

7. Bakhmat, N. V., Dudka, T. Y., & Liubarets, V. V., 2018. Multimedia education technologies usage as the condition for quality training of the managers of socio-cultural activity. *Information Technologies and Learning Tools*, 64(2), 98-109. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v64i2.2027>.

8. Liubarets, V., Bakhmat, N., Kurylo, L., Spitsyna, A., Biriukova, O., 2022. Formation of Transversal Competences of Future Economists in the Conditions of Digital Space. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 22(14), 67-80.

9. Oleksienko, A., Kotendzhy, L., Kyrillova, Y., Kaminsky, V., & Viesova O., 2022. An analysis of the digital university phenomenon: dilemmas, new opportunities. *Futurity Education*, 2(4), 18-25.

10. Saienko, V., Kurysh, N., & Siliutina, I., 2022. Digital competence of higher education applicants: new opportunities and challenges for future education. *Futurity Education*, 2(1), 37-46.

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2024-36-175-195>

УДК 378.018.43:[37.011.3-051:78

Воєвідко Людмила Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9342-3613>

voyevidko@kpnpu.edu.ua

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Підготовка сучасного ефективного вчителя вимагає нових підходів до організації освітнього процесу в закладах вищої освіти онлайн та офлайн. Реформування освітнього середовища передбачає готовність вчителя музичного мистецтва здійснювати якісну та успішну діяльність в закладах загальної середньої освіти із здобуття учнями предметних компетентностей у галузі мистецтва. В статті висвітлено основні вимоги до провадження практико-орієнтованого навчання здобувачів вищої освіти. Окреслено важливість формування практичних вмінь та досвіду на умовах якісного засвоєння теоретичного контенту освітніх компонент здобувачами. Охарактеризовано роботу з методики навчання музичного мистецтва з позицій практико-орієнтованого навчання. В статті висвітлено важливість в практико-орієнтованому навчанні індивідуальних навчально-дослідних завдань здобувачів, що спрямовані на формування у них здатності до самостійного історико-педагогічного аналізу, виявлення педагогічних ідей, актуальних для

сучасного розвитку навчання учнів мистецтва в Україні. У застосуванні практико-орієнтованого навчання безумовним пріоритетом є саме діяльність, організована і здійснювана з наміром отримати намічений результат (програмні результати навчання), тобто знання, вміння, навички та сформовані компетентності здобувачів вищої освіти згідно освітньо-професійних програм. У розвідці зазначається, що робота на платформі модульного об'єктно орієнтованого навчального середовища дозволяє активізувати засоби інфокомунікації для інтерактивної взаємодії усіх учасників освітнього процесу та забезпечення контролю виконання різних видів навчальної діяльності: електронної пошти, чату, форуму; тестів для самоконтролю, поточного та підсумкового контролю тощо. Тобто платформа надає можливості елементів інформаційного обміну між викладачем і здобувачами вищої освіти, адже MOODLE – динамічне навчальне середовище, орієнтоване насамперед на організацію взаємодії між викладачем та студентами, хоча підходить і для організації традиційних дистанційних курсів, а також підтримки очного навчання здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: практико-орієнтоване навчання; дистанційні технології навчання; освітньо-професійна програма; Нова українська школа; активна взаємодія; інфокомунікація.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Підтримуючи проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року № 70 / 1 глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року та результати їх адаптації з урахуванням специфіки розвитку України, викладені у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна», Президент України Володимир Зеленський в указі Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року постановив дотримуватися «забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх» [1]. Людський капітал став критично важливою складовою національного багатства XXI століття. Роль знань у поєднанні з соціальним капіталом стають ключовими чинниками створення конкурентних переваг, головним джерелом добробуту суспільства. Інвестиції в людський капітал – це джерело економічного зростання, не менш важливе, ніж капіталовкладення в матеріально-речові чинники виробництва та землю.

Загалом, в сучасне освітнє середовище мають прийти якісно підготовлені фахівці та фахівчині для реалізації нової освітньої парадигми, що у порівнянні із попередньою зазнала кардинальних прогресивних змін. Більше того, для формування основних компонент становлення особистостей учнів / учениць згідно Концепції Нової української школи, як то – особистість, патріот, інноватор – необхідно якісно готувати здобувачів вищої освіти до успішної та продуктивної діяльності в предметній сфері. В Концепції Нової української школи прописані амбітні плани навчально-розвивального

та творчого становлення особистості, що передбачає нові візії у підготовці вчителів закладами вищої освіти [2, с. 43].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Практико-орієнтоване навчання знаходить широке застосування в освітньому процесі та, зокрема, розглядається в працях науковців: О. Антонова [3], Н. Матюшенко [4], І. Зязюн [5], О. Костюченко [6], Е. Фарлі-Ріппл [7], Г. Мей [7], А. Карпін [7], К. Тіллі [7], К. Макдоно [7], Н. Лопіна [8], І. Дичківська [9], С. Пітч [10], В. Майковська [11], О. Синюкова [12], О. Чепок [12], Е. Пост [13], В. Вишківська [14], О. Патлайчук [14], О. Голікова [14], О. Єрмоєнко [15], Ю. Казаков [16], Є. Петров [16], Ю. Бурмак [16], С. Треумова [16] та ін.

Основні протиріччя сучасної підготовки здобувачів до професійно-педагогічної діяльності, що свідчить на користь використання практико-орієнтованого навчання, Н. Матюшенко вбачає в наступному:

- сформованою технологічною структурою педагогічного процесу у закладі вищої освіти, орієнтованою на засвоєння теоретичної інформації, і потребою суспільства у вчителі, який володіє творчою активністю, самостійністю, проблемним стилем мислення;

- необхідністю реалізації вчителем різноманітних і складних професійних функцій і відсутністю цілісної системи підготовки випускників педагогічних ЗВО до їхнього виконання;

- масово-репродуктивною підготовкою вчителя у закладі вищої освіти і необхідністю у підготовці фахівця, що володіє прийомами прогнозування, моделювання, конструювання і відтворення нових педагогічних систем і процесів, здатного до проєктно-педагогічної діяльності в умовах продуктивної освіти [4, с. 243].

О. Костюченко розглядає співвідношення теоретичного й практичного навчання в процесі підготовки студентів. Наголошує, що практико-орієнтований підхід до підготовки майбутнього фахівця вимагає уважного переосмислення методик викладання та виважених рішень щодо співвідношення лекційних, практичних та самостійних занять здобувачів вищої освіти [6].

І. Зязюн вважає, що практичні заняття неможливі без пошуку нових методик. Успішність праці вчителя залежить від багатьох чинників, що вимагає різних форм включення студентів у педагогічну діяльність, які уможливають дослідження її сутнісних особливостей як цілісної системи. Акцентує увагу на моделюванні, мікрвикладанні, педагогічній грі. Моделювання – створення ситуацій, максимально наближених до реальної школи, де від учителя вимагається знаходження оптимальних способів співробітництва з дітьми, манери поведінки. Тут, на думку автора, найбільш ефективно мікрвикладання: відтворення мініатюрних ситуацій навчання (мікроурок, мікробесіда) для шліфування одного чи декількох педагогічних умінь, наприклад, таких комунікативних, як встановлення контакту вчителя з аудиторією на початку заняття, у процесі мотивації, фронтальної перевірки знань [5, с. 131].

О. Єрмоєнко у дослідженні поєднує практико-орієнтований і диференційований підходи та пропонує набір практико-орієнтованих різнорівневих завдань. Авторка наполягає на тому, посилення практичної спрямованості освіти: переорієнтації від загально-теоретичного викладання інформації до практичної

діяльності, набуття практичного досвіду підвищить самостійність та професійну мотивацію студента магістратури. Розглядає сутність практико-орієнтованого підходу, який дає змогу моделювати предметний зміст діяльності, тим самим забезпечити трансформацію навчальних дій студента магістратури у професійну активність фахівця. У дослідженні визначено важливість диференційованого підходу у розробці практико-орієнтованих завдань, що дозволяє реалізувати підготовку магістрів із різними інтелектуальними можливостями та забезпечити індивідуальну роботу із здобувачами [15].

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Метою статті є аналіз вимог до практико-орієнтованої організації освітнього процесу, вивчення можливостей використання практико-орієнтованого навчання онлайн та під час дистанційного навчання на платформі модульного об'єктно орієнтованого навчального середовища, опис створених дидактичних вимог, матеріалів, завдань й методів їх застосування для проведення практичних й лабораторних занять із майбутніми вчителями музичного мистецтва для закладів загальної середньої освіти, Нової української школи.

Завданнями статті є виокремлення напрямів та форм роботи у процесі практико-орієнтованого навчання зі здобувачами вищої освіти освітньо-професійних програм Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в онлайн та офлайн режимах. Окреслення вимог до практико-орієнтованого навчання та формування вмінь здобувачів у цій царині екстраполяції на освітній процес закладів загальної середньої освіти.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH FINDINGS

Цілком закономірне підвищення вимог до рівня і якості освіти спонукає до пошуку нових шляхів удосконалення освітнього процесу в закладах вищої освіти з метою допомогти кожній молодій людині знайти себе в учительській майбутній професії, обрати власний життєвий шлях та успішно самореалізуватися в майбутньому. Це стосується не тільки змісту, форм і методів навчання, а й самого розуміння сучасної вищої освіти як неперервної, спрямованої на формування творчих особистостей, здатних до саморозвитку та самонавчання упродовж життя й екстраполяцію своїх навичок в освітній процес закладів загальної середньої освіти. Вважаємо, що практико-орієнтоване середовище є найбільш сприятливим для формування стійких й глибоких компетентностей здобувачів вищої освіти – майбутніх вчителів музичного мистецтва.

У системі практико-орієнтованого навчання нині існують, щонайменше, три підходи, які відрізняються і за ступенем охоплення елементів освітнього процесу, і за функціями здобувачів вищої освіти й викладачів [16]. Перший, найбільш вузький підхід, пов'язує практико-орієнтоване навчання з формуванням професійного досвіду здобувачів вищої освіти при їх зануренні в професійне середовище під час виробничої

й переддипломної практики. Другий підхід передбачає використання професійно-орієнтованих технологій навчання й методик моделювання фрагментів майбутньої професійної діяльності, базуючись на використанні можливостей професійно-спрямованого вивчення профільних і непрофільних дисциплін. Найбільш широким є третій підхід, що передбачає спрямованість практико-орієнтованого навчання на здобуття не лише знань, а й умінь і навичок, тобто досвіду практичної діяльності з метою досягнення професійних та соціально значущих компетентностей. При цьому мотивація до вивчення теоретичного матеріалу має виходити з потреби у вирішенні практичного завдання. Цей варіант практико-орієнтованого підходу є діяльнісно-компетентнісним [16].

Експлицитним аспектом практико-орієнтованого навчання з методики навчання майбутніх вчителів у мистецькій галузі є моделювання фрагментів уроків чи уроків з їх подачею, розрахованою на відповідну аудиторію того чи іншого класу. Звісно, що ця навчальна діяльність має чітку орієнтацією на навчальні програми закладів загальної середньої освіти, із обов'язковим самоаналізом здобувача та аналізуванням іншими учасниками освітнього процесу під час офлайн (онлайн) занять. Моделювання фрагментів чи повноцінних уроків забезпечує орієнтацію здобувачів вищої освіти на практичну підготовку в закладах загальної середньої освіти та подальшу реалізацію в предметній сфері.

Переконані, що самоаналіз та аналіз підготовлених завдань відіграють формувальну роль у поглибленні та вдосконаленні знаннєвої бази, умінь, навичок та компетентностей здобувачів вищої освіти. Аналізу піддаються всі складові та чинники уроку, або його фрагменту:

– якість розробленого плану, технологічна карта, навчально-методична картка, (мають бути складеними у чіткій відповідності до програми навчального предмету «Мистецтво» закладу загальної середньої освіти);

– наявність та якість навчальних, виховних, розвивальних цілей (навчальний контент має мати глибокий, продуманий, доступний та розвивальний виклад для здобувачів освіти);

– науковий виклад навчального контенту з чіткою відповідністю сучасному рівню науки (застосування визначень (правильність та точність формулювань визначень з теорії музики, музичної термінології в межах засвоєння навчальної програми «Мистецтво»);

– подання навчального контенту у формі пояснення, з використанням музичних інструментів, за допомогою ілюстративного матеріалу, презентації, мелодекламації, навчальних завдань творчого розвивального характеру, шляхом створення проблемних ситуацій (розкриття проблеми за допомогою обґрунтованих доказів), з використанням інтеграційних паралелей в мистецькій галузі;

– ефективність поєднання методів, прийомів, технологій, форм навчання відповідно до теми та мети навчального заняття, змісту навчального матеріалу, рівня навченості учнів (згідно програмних результатів навчання здобувачів освіти) та дидактичних завдань для виконання навчальної програми з «Мистецтва»;

– застосування творчих завдань для закріплення отриманих знань (під час проведення уроків чи фрагментів уроків обов'язковою компонентою має бути закріплення знань та їх поглиблення з допомогою різних технологій, методів прийомів (зміст завдань, різноманітність методів, форми проведення, тимбілдинг);

– урахування вікових та індивідуальних особливостей здобувачів, інклюзії;

– використання технічних засобів навчання для розширення та поглиблення знань здобувачів освіти, забезпечення ефективності освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти;

– підготовленість, культура, вмiла подача, доброзичливість здобувача (це забезпечить вмiння створювати комфортне середовище для здобуття знань учнями на уроках «Мистецтва» у закладах загальної середньої освіти).

На практичних заняттях онлайн (офлайн) обов'язково має проводитись підсумкова робота, під час якої здобувачі разом із викладачем аналізують свої дії, звертаючи увагу не лише на техніку виконання та чіткість й правильність навчального контенту, а й на моменти, пов'язані з комунікацією та взаємодією в команді, процесом прийняття рішень, роллю лідера, розподілом завдань тощо. Здобувачі вищої освіти разом з викладачем визначають успіхи й позитивні моменти, ключові проблеми й мають дійти висновків, що саме потрібно змінити, щоб урок був ефективнішим та допомагав учням розкрити свій потенціал й здобути музичні й мистецькі компетентності. Важливо, що саме ця ділянка роботи допомагає здобувачам зрозуміти подальшу траєкторію своїх розвідок щодо формування моделей уроків. Студенти мають отримати карту подальших конструктивних дій у процесі підготовки до наступних практичних занять з навчальної дисципліни освітньо-професійної програми.

Експлицитною ланкою роботи з освітніх компонент є моделювання методичних ситуацій, у яких конструктивна функція моделі проявляється у її здатності служити орієнтиром для застосування здобутих знань у нових умовах освітнього середовища. Евристична функція моделі сприяє прогнозуванню. Варто підкреслити, що евристичні моделі більш орієнтовані на оволодіння новими знаннями, узагальнення, структурування й систематизацію набутих знань, умінь, навичок та компетентностей здобувачів вищої освіти.

Введення карантинних обмежень під час пандемії Covid-19 та необхідність у самоізоляції усіх учасників освітнього процесу унеможливили навчання здобувачів безпосередньо в аудиторіях закладу освіти. Тож активно використовувались елементи дистанційного навчання. Дистанційне навчання продовжилось під час повномасштабної агресії російської федерації, і велика частка освітнього процесу реалізовується на платформі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE. Крім того, у MOODLE розміщуються ресурси курсів (навчальних дисциплін), що має пасивний характер: переважно це інформація про навчальну дисципліну (опис дисципліни), представлений навчальний контент і матеріали практичних занять, питання, які виносяться на самостійну роботу здобувачів вищої освіти, індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ), методичні рекомендації до

всіх видів роботи здобувачів, програма екзамену, рекомендована література, глосарій. Тобто, це статичні навчальні матеріали, які не мають інтерактивних елементів.

Варто наголосити, що робота у MOODLE дозволяє активізувати засоби інфокомунікації для інтерактивної взаємодії усіх учасників освітнього процесу та забезпечення контролю виконання різних видів навчальної діяльності: електронної пошти, чату, форуму; тестів для самоконтролю, поточного та підсумкового контролю тощо. Тобто платформа надає можливості елементів інформаційного обміну між викладачем і здобувачами вищої освіти, адже MOODLE – динамічне навчальне середовище, орієнтоване насамперед на організацію взаємодії між викладачем та студентами, хоча підходить і для організації традиційних дистанційних курсів, а також підтримки очного навчання здобувачів вищої освіти.

Необхідно забезпечувати актуальність навчально-методичних матеріалів освітніх компонент освітньо-професійних програм: систематично поновляти навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, силабуси освітніх компонентів освітніх програм, інформацію в MOODLE; осучаснювати глосарій, оновлювати списки основної та додаткової літератури з урахуванням її сучасності та наявності в бібліотеці, мережі «Інтернет».

Крім традиційних занять, широко використовуються й нетрадиційні: вивчення навчального матеріалу великими блоками, що дає змогу засвоїти студентам не лише систему знань, а й сам процес одержання навчальних результатів, виробити навички розумових операцій та дій, творчої уяви і т. ін.

Окрім традиційних, проводимо інтегровані і тематичні ігрові заняття, заняття-конкурси, воркшопи, сторітелінги, квести, тренінги, презентації. На заняттях з методики навчання мистецтва моделюємо уроки-змагання, уроки-семінари, уроки-круглі столи, уроки творчості, уроки, що втілюють в собі ідеї співпраці вчителя й учнів та активної взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Також вважаємо за доцільне в освітньому процесі закладів вищої освіти:

- розширювати можливості використання модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE) для проведення тестових завдань для модульного контролю за окремий заліковий модуль; підсумкового контролю знань студентів;

- розширювати коло джерел, навчальної, методичної та наукової літератури, необхідних для засвоєння навчальної дисципліни новими виданнями та враховувати їх наявність у бібліотечному фонді кафедри та університету;

- удосконалювати навчально-методичну наповненість навчальних дисциплін, зокрема, методичними матеріалами (рекомендаціями) для організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни (окремо для очної та для заочної форм навчання); глосарій основних термінів, які використовуються при вивченні освітньої компоненти;

- розширювати перелік технічного забезпечення з навчальних дисциплін (навчальні фільми, відеофільми, мультимедійні презентації), які дозволять студентам глибше опанувати навчальний матеріал і отримувати навички щодо його використання на практиці.

Варто зазначити, що на теперішній час існує чимало технологій навчання (орієнтація на чітко окреслену мету, визначення принципів і розробка прийомів та методів освітнього процесу), які мають практико-орієнтоване спрямування, кожна з яких має свої переваги у використанні під час аудиторних занять офлайн та онлайн в закладах вищої освіти:

- STEAM технології,
- педагогічна технологія критичного мислення,
- технологія навчання як дослідження,
- інтегральна педагогічна технологія,
- технології формування творчої особистості,
- технологія розвивального навчання,
- інформаційні технології навчання,
- технологія особистісно орієнтованого уроку,
- проектна технологія,
- кейс стаді.

Зауважимо, що кейс стаді та метод проектів, на нашу думку, посідають чільне місце серед сучасних практико-орієнтованих технологій. Кейс стаді сприяє розвитку критичної рефлексії здобувачів вищої освіти, кращому розумінню теорії, вчить розв'язувати проблеми і практично їх аналізувати та застосовувати у своїй практичній підготовці та в подальшій педагогічній діяльності. Теоретичний аналіз сучасних досліджень та результати здійсненого нами контент-аналізу дозволяють розглядати кейс-метод як: спосіб застосування конкретної ситуації, яка вміщує проблему, що потребує свого розв'язання, з метою формування необхідного досвіду (знань) здобувачів вищої освіти для вирішення педагогічної навчальної проблеми, навчальних завдань в практичних умовах уроків в предметній галузі в закладах загальної середньої освіти.

Аналіз науково-практичних напрацювань вчених з цієї проблематики свідчить, що використання кейсових технологій значною мірою впливає на розвиток критичного мислення, надає можливості визначити власну позицію, формує навички відстоювання своєї думки, поглиблює знання з обговорюваної проблеми. Активні методи також навчають студентів формувати аргументи, висловлювати думку з дискусійного питання у виразній і стислій формі, переконувати іншого тощо» [17, с. 38].

Кейс метод досить складний, але використання його в навчальній діяльності здобувачів вищої освіти має цілу низку переваг. По-перше, він створює для студентів можливість не тільки отримати цікаву та корисну інформацію, а й глибоко її осмислити та знайти різні варіанти правильного рішення. По-друге, цей метод інтенсифікує творчі здібності та креативність студентів, навчає командній роботі. По-третє, дає змогу викладачеві проявляти свій творчий потенціал, саморозвиватися відповідно до викликів сучасності» [18, с. 228]. Застосування кейс методів дозволяє здобувачам вищої освіти формувати та вдосконалювати навички педагогічної техніки у процесі підготовки до навчальних занять, практичної підготовки та до майбутньої мистецько-педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Сучасний педагог повинен виконувати «не роль «фільтра» для пропускання через себе навчальної інформації», а бути «помічником в роботі учня, перебираючи на себе роль одного з джерел інформації»; «в ідеалі педагог стає організатором самостійного навчального пізнання учнів, не головною діючою особою в групі учнів, а режисером їхньої взаємодії з навчальним матеріалом, один з одним та з учителем» [19].

Дієвим напрямом реалізації практико-орієнтованого навчання вважаємо метод проєктів. Незважаючи на достатньо давню історію цього методу, на нашу думку, його потенціал ще далеко не вичерпаний. Особливо його значення актуалізується у світлі сучасних напрямів реформування української школи, якими передбачається нова роль учителя – «не як єдиного наставника та джерело знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини», як йдеться в Концепції Нової української школи [20].

Як стверджує Н. Самойленко, саме навчання за методом проєктів дозволить учителям реалізувати свої змінені функції. Він організовує для учнів вільну діяльність, пов'язану з реальним навколишнім світом, виступає у різних ролях, як:

- ініціатор пропозованих тем проєктів і бере участь у виборі кращих тем проєктів, запропозованих учнями;
- консультант – ініціює питання, роздуми, самостійну оцінку діяльності, моделює різні ситуації, організовує доступ до інформаційних ресурсів;
- ентузіаст – надихає і мотивує учнів на досягнення мети;
- фасилітатор (людина, яка забезпечує успішну групову комунікацію) – не тільки передає учням знання і вміння, які можна практично реалізувати в проєктній діяльності, але й, оцінюючи, вказує на недоліки або помилки дій учня;
- спостерігач – відстежує психологічно-педагогічний ефект проєктної діяльності, тобто формування особистих якостей, рефлексії (самоаналіз знань і вчинків), самооцінки, уміння робити усвідомлений вибір, осмислювати його наслідки;
- спеціаліст – володіє знаннями й уміннями в декількох областях; як керівник (зокрема в питаннях планування часу);
- координатор групового процесу та експерт, аналізуючи результати виконаного проєкту [21, с. 8].

Застосування в освітньому процесі закладу вищої освіти методу проєктів ґрунтується на врахуванні таких підходів до навчання як: особистісно-орієнтованого, інтерактивного, евристичного, проблемного, розвивального, а також сучасних технологій, зокрема, ігрових, колективної взаємодії, розвитку критичного мислення тощо (класифікація за В. Андрєєвою та В. Григораш) [22, с. 238].

Сутність методу проєктів у практико-орієнтованому навчанні здобувачів вищої освіти характеризується як:

- 1) структурна одиниця організації освітньої діяльності, що поєднує форму та зміст навчання з кожної освітньої компоненти, спрямованих на оволодіння предметними (фаховими) компетентностями кожним здобувачем / здобувачкою;
- 2) навчальне завдання, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни, для вирішення якого здобувачі вищої освіти залучаються до проєктної діяльності для

фундаментального засвоєння навчального контенту та вміння її творчо-практичного застосування.

Метод проєктів тлумачиться як спосіб досягнення дидактичної мети шляхом детальної розробки проблеми, яка повинна завершитись практичним результатом, певним чином оформленим, за попередніми домовленостями, або без них. Підґрунтям методу проєктів є проєктний підхід – система вимог до організації та змісту навчальної діяльності, для яких характерна відносна свобода здобувачів у виборі змісту, кінцевих результатів навчання, форм роботи та організації навчальної діяльності, що передбачає активну взаємодію усіх учасників освітнього процесу під час аудиторних занять офлайн та онлайн.

Відповідно проєктна технологія являє собою систему цілей, змісту та методів організації навчання в проєктній діяльності, яка полягає у вмотивованому досягненні свідомо поставленої мети, має певну структуру, комплексний характер та забезпечує активний процес роботи здобувачів над навчальним контентом. Важливо зазначити, що проєктне навчання поліпшує успішність, поглиблює мотивацію та впевненість студентів, дає їм нові можливості у розвитку та відкриває нові перспективи у формуванні стійких загальних та професійних (фахових, предметних) компетентностей.

Практико-орієнтоване навчання носить міждисциплінарний характер проблеми взаємозв'язку теорії та практики в контексті інтегральних підходів до професійного становлення майбутніх учителів музичного мистецтва й згідно програм НУШ інтегрованого курсу «Мистецтва». Переконані, що найбільш ефективним напрямом реалізації практико-орієнтованого навчання є впровадження практико-орієнтованих технологій навчання, що характеризуються:

- діагностично-вивіреною метою, що чітко розкриває методологічні принципи підготовки вчителів;
- мотиваційним підґрунтям, яке трансформується й поглиблюється в процесі навчання в закладі вищої освіти в потребу успішної реалізації в предметній сфері;
- коректно-вимірюваним результатом задля вчасного реагування та внесення коректив у підготовку здобувачів вищої освіти;
- представленням змісту у вигляді системи теоретичних та практичних предметно-орієнтованих завдань, розроблених у чіткій відповідності робочим програмам;
- послідовною диференціацією видів діяльності здобувачів вищої освіти на кожному аудиторному занятті онлайн та офлайн.

У практико-орієнтованому навчанні мають пріоритетне значення для підвищення якості знань здобувачів та формування їх фахових компетентностей різноманітні технології контекстного, задачного, ігрового навчання та навчання через дослідження, кейс-технологія, метод проєкту, тренінг і таке інше. Варто наголосити та зацентувати увагу на ключових характеристиках технологій, які застосовуються в практико-орієнтованому навчанні:

- концептуальність. Кожна технологія має спиратися на певну наукову концепцію;

– системність. Технологія повинна мати такі ознаки системи, як логіку процесу, взаємозв'язок усіх його елементів, цілісність та прогнозованість результатів навчання здобувачів вищої освіти;

– керованість, що передбачає можливість цілеутворення, планування, проектування процесу навчання, поетапної діагностики, варіювання засобів та методів з метою корегування результатів навчання здобувачів вищої освіти та формування в них необхідних компетентностей й програмних результатів навчання згідно освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво);

– ефективність. Технологія має бути ефективною за результатом та оптимальною за витратами, повинна гарантувати цілковите досягнення результату навчання (тобто, у здобувачів мають з'явитись знання, вміння, навички та сформувані необхідні компетентності для реалізації в предметній сфері);

– відтворюваність. Йдеться про можливість застосування (повторення, відтворення) технології іншими викладачами в інших закладах вищої освіти;

– корегованість. Передбачає не лише виправлення помилок, а й творчий пошук оптимальних шляхів розв'язання поставлених завдань та підготовку до подальшого застосування технології в педагогічній діяльності вчителя.

Нині особливо актуально організувати процес навчання так, щоб його освітній результат виявлявся в розвитку власної внутрішньої мотивації навчання, мислення, уяви, розвитку творчих здібностей, стійкого пізнавального інтересу здобувачів / здобувачок, в формуванні системи життєво важливих, практично запитуваних знань та умінь, екологічної культури, інформаційної культури, інклюзивної культури, музичної культури, духовної культури та патріотичної самоідентифікації, що дозволяє здобувачам формувати власну активну позицію у своєму становленні як особистості.

Як зазначають у дослідженні М. Хаузер та С. Кавана, навчання вчителів, орієнтоване на практику (РВТЕ) – це підхід до підготовки вчителів-початківців, який зосереджується на важливості розвитку вміння новачків застосовувати методи викладання. Амбітні підходи до РВТЕ спрямовані на розвиток віри вчителя, знань і суджень, але роблять це через роботу над практичними навчальними процедурами, які часто трапляються під час викладання (наприклад, сприяння обговоренню, моделювання) [23].

Зауважимо, що сенс практико-орієнтованого навчання полягає в побудові освітнього процесу на підґрунті єдності емоційного, образного і логічного компонентів змісту; опанування нових знань і формування практичного досвіду їх використання при вирішенні конкретних навчальних завдань; емоційного та пізнавального насичення творчого пошуку здобувачів вищої освіти та їх постійного та стійкого розвитку. Практико-орієнтоване навчання здобувачів вищої освіти забезпечує включення предметного знання в систему ціннісного знання, вільно функціонуючого в життєдіяльності людини. Реалізація практико-орієнтованого навчання студентів закладає основи соціального та професійного становлення на основі збалансованих відносин особистості в освітньому середовищі закладу вищої освіти.

У застосуванні практико-орієнтованого навчання безумовним пріоритетом є саме діяльність, організована і здійснювана з наміром отримати намічений результат (програмні результати навчання), тобто знання, вміння, навички та сформовані компетентності здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти згідно освітньо-професійних програм Середня освіта (Музичне мистецтво). Для цього навчання з освітніх компонент має бути перетворене в специфічний вид діяльності, складений з безлічі одиничних актів діяльності, організованої в єдине ціле і направленої до досягнення загальної мети освітнього процесу – якість знань здобувачів вищої освіти в професійній галузі за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

У контексті практико-орієнтованого підходу майбутній вчитель має виступати носієм певної системи знань, навичок і вмінь, що реалізуються в діях. Цей досвід, система практичних дій, навичок і вмінь утворить практичне знання здобувачів, яке є первинним і слугуватиме підставою будь-якого «теоретичного» знання, основою наукової, філософської, етичної і будь-якої іншої рефлексії (процес глибинного самопізнання суб'єктом своїх внутрішніх психічних станів та актів). Майбутній вчитель музичного мистецтва має діяти й вирішувати практичні проблеми, його практичні дії та знання сприятимуть набуттю учнями музичних та мистецьких компетентностей, набуваючи статусу норм та еталонів в процесі навчання здобувачів в закладах загальної середньої освіти.

Таким чином, практико-орієнтоване навчання являє собою синтез досягнень педагогічної науки та практичної діяльності, сполучення традиційних елементів минулого досвіду та інновацій, що породжені суспільним прогресом, процесами гуманізації та демократизації суспільства та освітнього середовища, зокрема. Використання практико-орієнтованих технологій вплине на соціальні перетворення і нове педагогічне мислення та становлення кожного учня й учениці як особистості, патріота, інноватора.

Важливе значення у процесі підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва, як уже зазначалось, має їх саморозвиток, особливо в час війни в Україні [24]. Переконані, що послідовне, систематичне, цілеспрямоване, конструктивне використання практико-орієнтованого навчання у плані саморозвитку під час підготовки здобувачів до учительської діяльності в закладах загальної середньої освіти дає такі переваги:

- здобувачі засвоюють зміст та принципи застосовування моделей опанування навчального контенту, що впливає на їх подальшу педагогічну діяльність й саморозвиток;
- майбутні вчителі засвоюють та розуміють роль й важливість аналізу та самоаналізу для подальшого музично-педагогічного зросту;
- алгоритми практико-орієнтованого навчання у закладі вищої освіти мають бути екстрапольованими здобувачами під час практичної підготовки та подальшої діяльності в закладах загальної середньої освіти;
- практико-орієнтоване навчання дає широкий спектр розвитку творчості, в тому числі і в процесі саморозвитку.

Не менш важливим є розвиток у здобувачів вищої освіти «soft skills», а саме: лідерських та організаторських якостей, здатності приймати рішення, а також працювати в команді та знаходити вирішення навчальних завдань. Сформовані під час практичних занять лідерські та організаторські вміння додадуть суттєвих позитивних ознак до закріплення інтегральної, загальних та спеціальних (предметних) компетентностей майбутніх учителів Музичного мистецтва (Мистецтва) в закладах загальної середньої освіти. Важливо зазначити на питанні формування у здобувачів освіти соціально-емоційних навичок (СЕН), що активно обговорюється в освітньому середовищі. Зокрема, Оксен Лісовий наголошує на тому, що академічна успішність безумовно важлива, утім вона не гарантує потужного старту в професійній діяльності. Натомість розвинені м'які навички відіграють у цьому надважливу роль. Дослідження СЕН нині проводять в 15 країнах світу, серед яких і Україна. Лілія Гриневич наголошує, що саме зараз, у час війни й після неї значення володіння СЕН здобувачами освіти зростає.

Варто зауважити, що необхідно активізувати науково-педагогічним працівникам підготовку і видання навчальних, навчально-методичних посібників, зокрема, й електронних, посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах, конспектів лекцій / практикумів / методичних вказівок / рекомендацій / робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць з освітніх компонент освітньо-професійних програм відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).

Варто відмітити, що практико-орієнтоване навчання якнайширше сприяє активній взаємодії всіх учасників освітнього процесу та формує вміння, що у подальшому мають бути екстрапольованими майбутніми вчителями в освітній процес в закладах загальної середньої освіти. Вважаємо, що система практико-орієнтованого навчання здобувачів вищої освіти може ефективно реалізовувати основні компоненти едукативної:

- знання, вміння, навички;
- елементи світогляду;
- ерудиція, інформованість, кругозір;
- якості розуму (операції і прийоми мислення, форми та методи пізнавальної діяльності здобувачів освіти);
- загальний інтелектуальний розвиток тих, хто навчається;
- уміння вчитися, потреба здобувати й поглиблювати знання;
- навички самоосвіти;
- активність;
- працездатність (розумова й фізична) та працелюбність (нагальна потреба в роботі навчального характеру);
- вихованість (моральна, етична, естетична, культурна, соціальна, правова, соціологічна, екологічна, громадянська, патріотична і т. ін.);
- елементи соціального та духовного розвитку здобувачів;

– професійна орієнтація та підготовка до життя кожного здобувача та здобувачки освіти.

Д. Кенджаєва наголошує на тому, що впровадження практико-орієнтованого навчання є основою формування комунікативної компетентності учнів. Авторка зазначає на тому, що успішна реалізація функцій практико-орієнтованого навчання в системі професійно-технічної освіти потребує вивчення теоретико-методологічної бази, що є найважливішим атрибутом будь-якої педагогічної системи. Авторка статті для вирішення даної проблеми пропонує використовувати в освітньому процесі міждисциплінарний, контекстний, модульний підходи, а також обґрунтовує необхідність розгляду їх у єдності [25].

Робота Е. Вула, Б. Сакілі, Т. Карадж та Н. Міта розкриває питання переходу до практико-орієнтованої та дослідницької педагогічної освіти в Косово та Албанії. У статті аналізується поточний стан, тенденції розвитку та виклики педагогічної освіти в Косово та Албанії в їхніх зусиллях узгодити з сучасними тенденціями більш науково-дослідної, орієнтованої на практику та навички системи освіти вчителів. У статті порівнюється надання дошкільної освіти вчителям і робляться висновки щодо майбутніх тенденцій розвитку двох країн, оскільки вони прагнуть відповідати найкращим міжнародним стандартам і практикам у формуванні дошкільної освіти вчителів з дослідницької та практичної орієнтації [26].

Наголосимо, що важливе значення в практико-орієнтованому навчанні відводиться індивідуальним навчально-дослідним завданням (ІНДЗ) здобувачів, що спрямовані на формування у них здатності до самостійного історико-педагогічного аналізу, пошуку першоджерел, опрацювання наукової літератури, сучасної періодики, виявлення педагогічних ідей, актуальних для сучасного розвитку навчання учнів мистецтва в Україні. Водночас ІНДЗ націлені на актуалізацію наукового потенціалу здобувачів, вони створюють широке поле для впровадження в освітній процес нових особистісно-орієнтованих педагогічних технологій (ділових ігор, рольових ситуацій, диспутів, проектів, презентацій, воркшопів, квестів, сторітелінгів тощо), зокрема таких, як захист із призначенням опонентів із числа студентів групи, усне та письмове рецензування робіт тощо. Такі форми роботи сприяють розвитку творчого, критичного мислення, формуванню особистісно-професійного ставлення студентів до історико-педагогічних музичних, мистецьких проблем, розвитку навичок оцінювання (формувальне оцінювання), комунікативної культури (оволодіння вмінням дискутувати, вести діалог аргументовано і толерантно відстоювати свою думку тощо).

У зв'язку з впровадженням компетентнісного підходу у систему практичної підготовки, особлива увага акцентується на якості укладання нових та оновленні чинних програм з усіх видів практичної підготовки до кожної освітньої програми. Має бути скореговано та узгоджено зміст практик та практичної діяльності здобувачів вищої освіти з метою їх скоординованої орієнтації на професійні компетентності та програмні результати навчання, визначені в освітньо-професійних програмах (ОПП) першого та другого рівнів здобуття вищої освіти за спеціальністю 014. Середня освіта (Музичне мистецтво).

Підкреслимо, що фахова підготовка майбутнього учителя музичного мистецтва виступає як здатність особистості вбирати в себе результати навчання, виховання та розвитку в закладах педагогічної освіти: знання, вміння, особистісні якості, необхідні для виконання професійної діяльності відповідно до суспільних вимог та ціннісних орієнтацій. Рівень фахової підготовки характеризує ступінь підготовленості студента до музично-освітньої роботи в школі, виступає передумовою ефективності його педагогічної діяльності, яка стає ланкою вдосконалення набутого інтелектуального й практичного досвіду, пошуку ефективних шляхів підвищення педагогічної майстерності. Слід зазначити, що розвиток у студентів професійно-інтелектуального, творчого потенціалу, вироблення вмінь щодо практичного використання здобутих знань, на нашу думку, є однією з важливих та актуальних проблем сучасної національної освіти в умовах Нової української школи [27, с. 169].

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Педагогічні дослідження науковців й власний багаторічний практичний досвід свідчать про ефективність застосування практико-орієнтованого спрямування освітнього процесу в закладах вищої освіти у підготовці майбутніх вчителів в офлайн та онлайн режимах до майбутньої роботи на посаді вчителя музичного мистецтва (згідно кваліфікації) в закладах загальної середньої освіти. Слід продовжувати широке використання системи MOODLE для організації активної взаємодії науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти, створення на її базі циклів відкритих онлайн-курсів для реалізації освітніх (освітньо-професійних / освітньо-наукових) програм, персоналізованого освітнього середовища. В контексті реалізації здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії через запровадження «Каталогу навчальних дисциплін вільного вибору для здобувачів вищої освіти відповідних курсів освітніх ступенів «бакалавр», «магістр», «доктор філософії» та автоматизації реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти вважаємо за доцільне вводити до варіативної частини навчальних планів освітні компоненти, які відповідають реалізації завдань поглибленої професійної підготовки фахівців, задоволенню вимог ринку праці та передбачають оперативне реагування на необхідні зміни, що виникають внаслідок розвитку наукових досліджень, особливостей соціально-економічного та політичного розвитку суспільства, реформування освітнього середовища в Україні.

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, 2019. [Електронний ресурс]. Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>>.

2. Воевідко, Л. М., 2023. Шляхи та реалізація якісної освіти здобувачів / здобувачок вищої освіти. *VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Актуальні проблеми психології особистості на європейському просторі*, Кам'янець-Подільський, 43-45.
3. Антонова, О. Є, 2016. Практико-орієнтований підхід у формуванні професійної майстерності майбутнього вчителя, *Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк*. Житомир: Рута, 262-285.
4. Матюшенко, Н. В., 2014. Практико-орієнтована підготовка майбутніх учителів гуманітарного профілю засобами продуктивних технологій. Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. *Наука і освіта*, 5, 242-248.
5. Зязюн, І. А., 2000. *Педагогіка добра: ідеали і реалії*: наук.-мет. посібник. Київ: МАУП, 312.
6. Костюченко, О., 2021. Практико-орієнтоване навчання як інструмент розвитку юридичної освіти в Україні. *Нове українське право*, 4, 138-143. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2021.4.21>.
7. Farley-Ripple, E., May, H., Karpyn, A., Tilley, K., & McDonough, K., 2018. Rethinking Connections Between Research and Practice in Education: A Conceptual Framework, *Educational Researcher*, 47(4), 235–245. DOI: <https://doi.org/10.3102/0013189X18761042>.
8. Лопіна, Н., 2018. Практико-орієнтований кейс-метод навчання в системі безперервної медичної освіти на основі інформаційних веб-технологій. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика: науково-метод. журнал*, 3/4, 67-73. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2018.3-4.6773>.
9. Дичківська, І. М., 2015. *Інноваційні педагогічні технології*. 3-тє вид., випр. Київ: Академвидав, 302.
10. Pietsch, S., 2010. *Begleiten und begleitet werden. Praxisnahe Fallarbeit – ein Beitrag zur Professionalisierung in der universitären Lehrerbildung*. Kassel: Kassel University Press, 294.
11. Майковська, В. І., 2016. Практико-орієнтоване навчання як засіб професіоналізації підготовки майбутніх фахівців в Україні. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*, 50-51.
12. Синюкова, О. М., Чепок, О. Л., 2019. Про сутність і різні форми впровадження практико-орієнтованого навчання під час підготовки майбутніх учителів математики закладів загальної середньої освіти». *Open educational e-environment of modern university*, 7. DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019.7.8>.
13. Post, E.-M., 2010. Der Einsatz von handlungs-erfahrungs- und erlebnisorientierten Methoden in der Lehrerinnen- und Lehrerfortbildung von pädagogischen Führungskräften zur Initiierung von Lernen». *Studien zur Verknüpfung von Erfahrung, Reflexion und Transfer*. Leipzig: Univ. Dass, 791.
14. Вишківська, В. Б., Патлайчук, О. В., Голікова, О. М., 2022. Практико-орієнтований підхід як актуальний концепт професійної підготовки майбутніх фахівців. *Теорія і методика професійної освіти*, 51, 1, 168-171. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.1.33>.

15. Єрмоєнко, О. А., 2020. Професійна підготовка магістрів управління навчальним закладом із використанням рівневої диференціації змісту освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 69, 2, 130-135. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.69-2.25>.
16. Казаков, Ю. Г., Петров, Є. Є., Бурмак, Ю. Г., Треумова, С. І., 2020. Практико-орієнтований підхід до підготовки майбутніх лікарів: методологічні та практичні аспекти, *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика: матеріали всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю*. Полтава, 100-102.
17. Буркіна, Н. В., 2012. Використання активних методів навчання у дистанційних курсах. *Теорія та методика електронного навчання: збірник наукових праць*, III. Кривий Ріг: Вид. відділ НМетАУ, 35-39.
18. Клименюк, Н. В., 2018. Кейс-метод як ефективний засіб проблемно-розвивального навчання в процесі формування професійної компетентності майбутніх соціальних працівників. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*, 82, 3, 222-229.
19. Бобраков, С. Особливості професійної підготовки вчителів у вищих педагогічних школах Німеччини [Електронний ресурс]. Доступно: <<https://www.google.com.ua/url>>.
20. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. [Електронний ресурс]. Доступно: <<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>>.
21. Самойленко, Н. Б., 2008. Підготовка вчителів гуманітарних дисциплін до застосування методу проєктів у професійній діяльності: *автореферат дис. канд. пед. наук :13.00.04 – теорія і методика професійної освіти*, Київ, 20.
22. *Настільна книга педагога*, 2006. Посібник для тих, хто хоче бути вчителем-майстром, упорядники: Андреева В.М., Григораш В.В. Харків: Вид. група «Основа», 352.
23. Hauser, M. & Kavanagh, S., 2019. Practice – Based Teacher Education. *Oxford Research Encyclopedia of Education* [Online]. DOI: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264093.013.419>.
24. Huralnyk, N., Rastryhina, A., Sokolova, O., Koloskova, Z., & Voievidko, L., 2023. Self-development of the future music teachers under wartime conditions in Ukraine. *Inequality, Informational Warfare, Fakes and Self-Regulation in Education and Upbringing of Youth, Youth Voice Journal*, II, 21-31. DOI: <https://10.13140/RG.2.2.30896.02567>.
25. Kenjayeva, D., 2022. Implementation of Practice-Oriented Training as the Basis of Developing Students' Communicative Competence. *International Journal of Human Computing Research*, 4, 11 [Online]. Available at: <<https://researchparks.innovativeacademicjournals.com/index.php/IJHCS/article/view/6103>>.
26. Vula, E., Saqipi, B., Karaj, T., & Mita, N., 2012. Moving towards Practice-Oriented and Research-Based Teacher Education: *Challenges of Kosovo and Albania, Excellence in Higher Education*, 4, 11. DOI: <https://doi.org/10.5195/ehe.2012.42>.

27. Воєвідко, Л. М., 2019. Формування педагогічної майстерності у здобувачів вищої освіти шляхом реалізації предметних (фахових) компетентностей, *Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць*. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України, 27 (2-2019). Кам'янець-Подільський, 167-174. Доступно: <<http://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/187582>>.

PRACTICE-ORIENTED EDUCATION OF FUTURE TEACHERS OF MUSIC ART USING DISTANCE TECHNOLOGIES

Liudmyla Voievidko,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University

Kamianets-Podilsky, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9342-3613>

voievidko@kpnu.edu.ua

Abstract. The training of a modern effective teacher requires new approaches to the organization of the online and offline educational process in higher education institutions. Reforming the educational environment requires the readiness of the music teacher to carry out high-quality and successful activities in institutions of general secondary education, with the acquisition of subject competences in the field of art by students. The article highlighted the main requirements for the implementation of practice-oriented education of students of higher education. Outlined the importance of the formation of practical skills and experience under the conditions of qualitative assimilation of the theoretical content of the educational components by the students is outlined. Characterized the work on the methodology of teaching musical art from the standpoint of practice-oriented learning. Highlighted the importance of student's individual educational and research tasks in practice-oriented education, as they're aimed at forming the ability for independent historical and pedagogical analysis, identifying pedagogical ideas relevant for the modern development of education of art students in Ukraine. In the application of practice-oriented learning, the absolute priority is the activity organized and carried out with the intention of obtaining the intended result (programmatic learning results), i.e. knowledge, skills and competences of higher education students according to educational and professional programs. The intelligence notes that work on the platform of the modular object-oriented learning environment allows attracting the means of information communication for active interaction of all participants of the educational process and to ensure the control of the performance of various types of educational activities: e-mail, chat, forum; tests for self-control, current and final control, etc. Thus, the platform provides opportunities for information exchange between the teacher and students of higher education, because MOODLE is a dynamic learning environment focused primarily on the organization of interaction between

the teacher and students, although it is also suitable for organizing traditional distance courses, as well as supporting full-time education of students of higher education.

Keywords: practice-oriented learning; distance learning technologies; educational and professional program; New Ukrainian school; active interaction; information communication.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Ukaz Prezidenta Ukrayiny Pro Tsili staloho rozvytku Ukrayiny na period do 2030 roku [Decree of the President of Ukraine on Sustainable Development Goals of Ukraine for the Period up to 2030], 2019. [Elektronnyy resurs]. Dostupno: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
2. Vojevidko, L.M., 2023. Shlyakhy ta realizatsiya yakisnoyi osvity здобувачів / здобувачок вищої освіти [Paths and Implementation of Quality Education for Higher Education Students]. VIII Mizhnar. nauk.-prakt. konf. *Aktualni problemy psykholohiyi osobystosti na yevropeyskomu prostori*, Kamyanets-Podilskyi, 43-45.
3. Antonova, O. Ye., 2016. Praktyko-oriyentovanyy pidkhid u formuvanni profesiynoyi maysternosti maybutn'oho vchytelya [Practice-Oriented Approach in Shaping the Professional Mastery of Future Teachers]. *Teoriya i praktyka profesiynoyi maysternosti v umovakh tsilezhyttyevoho navchannya: monohrafiya / za red. O.A. Dubasenyuk*. Zhytomyr: Ruta, 262-285.
4. Matyushenko, N.V., 2014. Praktyko-oriyentovana pidhotovka maybutnikh uchyteliv humanitarnoho profilyu zasobamy produktyvnykh tekhnolohiy [Practice-Oriented Training of Future Humanities Teachers Using Productive Technologies]. Odesa: Pivdenoukrayinskyy natsional'nyy pedahohichnyy universytet imeni K.D. Ushyns'koho. *Nauka i osvita*, 5, 242-248.
5. Zyazyun, I.A., 2000. Pedahohika dobra: idealy i realiyi [Pedagogy of Good: Ideals and Realities: Scientific and Methodological Manual]: nauk.-met. posibnyk. Kyiv: MAUP, 312.
6. Kostyuchenko, O., 2021. Praktyko-oriyentovane navchannya yak instrument rozvytku yuridychnoyi osvity v Ukrayini [Practice-Oriented Training as a Tool for Developing Legal Education in Ukraine]. *Nove ukrayinske pravo*, 4, 138-143. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2021.4.21>.
7. Farley-Ripple, E., May, N., Karpyn, A., Tilley, K., & McDonough, K., 2018. Rethinking Connections Between Research and Practice in Education: A Conceptual Framework. *Educational Researcher*, 47(4), 235-245. DOI: <https://doi.org/10.3102/0013189X18761042>.
8. Lopina, N., 2018. Praktyko-oriyentovanyy keys-metod navchannya v systemi bezperervnoyi medychnoyi osvity na osnovi informatsiynykh veb-tekhnolohiy [Practice-Oriented Case Method in Continuous Medical Education Using Information Web Technologies]. *Neperervna profesiyna osvita: teoriya i praktyka: naukovy-metod. zhurnal*, 3/4, 67-73. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2018.3-4.6773>.
9. Dychkivska, I.M., 2015. Innovatsiyni pedahohichni tekhnolohiyi [Innovative Pedagogical Technologies]. 3-tye vyd., vypr. Kyiv: Akademvydav, 302.

10. Pietsch, S., 2010. Begleiten und begleitet werden. Praxisnahe Fallarbeit – ein Beitrag zur Professionalisierung in der universitären Lehrerbildung. Kassel: Kassel University Press, 294.

11. Maikovska, V. I., 2016. Praktyko-oriientovane navchannia yak zasib profesiinalizatsii pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv v Ukraini [Practice-Oriented Training as a Means of Professionalizing the Preparation of Future Specialists in Ukraine]. *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity*, 50-51.

12. Siniukova, O. M., & Chepok, O. L., 2019. Pro sutnist i rizni formy vprovadzhennia praktyko-oriientovanoho navchannia pid chas pidhotovky maibutnikh uchyteliv matematyky zakladiv zahalnoi serednoi osvity [On the Essence and Various Forms of Implementing Practice-Oriented Training in the Preparation of Future Mathematics Teachers in General Secondary Education Institutions]. *Open educational e-environment of modern university*, 7. DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019.7.8>.

13. Post, E.-M., 2010. Der Einsatz von handlungs-erfahrungs- und erlebnisorientierten Methoden in der Lehrerinnen- und Lehrerfortbildung von pädagogischen Führungskräften zur Initiierung von Lernen. *Studien zur Verknüpfung von Erfahrung, Reflexion und Transfer*. Leipzig: Univ. Dass, 791.

14. Vyshkivska, V. B., Patlaichuk, O. V., & Holikova, O. M., 2022. Praktyko-oriientovanyi pidkhid yak aktualnyi kontsept profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv [Practice-Oriented Approach as a Relevant Concept of Professional Training of Future Specialists]. *Teoriia i metodyka profesiinoi osvity*, 51, 1, 168-171. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.1.33>.

15. Yeromenko, O. A., 2020. Profesiina pidhotovka mahistriv upravlinnia navchalnym zakladom iz vykorystanniam rivnevoi dyferentsiatsii zmistu osvity [Professional Training of Master's Students in Educational Management Using Level Differentiation of Educational Content]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 69, 2, 130-135. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.69-2.25>.

16. Kazakov, Yu. G., Petrov, Ye. Ye., & Burmak, Yu. G., Treumova, S. I., 2020. Praktyko-oriientovanyi pidkhid do pidhotovky maibutnikh likariv: metodolohichni ta praktychni aspekty [Practice-Oriented Approach to Training Future Doctors: Methodological and Practical Aspects]. *Suchasna medychna osvita: metodolohiia, teoriia, praktyka: materialy vseukr. navch.-nauk. konf. z mizhnar. uchastiu*. Poltava, 100-102.

17. Burkina, N. V., 2012. Vykorystannia aktyvnykh metodiv navchannia u dystantsiinykh kursakh [The Use of Active Learning Methods in Distance Courses]. *Teoriia ta metodyka elektronnoho navchannia: zbirnyk naukovykh prats*, III. Kryvyi Rih: Vyd. viddil NMetAU, 35-39.

18. Klymeniuk, N. V., 2018. Keis-metod yak efektyvnyi zasib problemno-rozvyvalnoho navchannia v protsesi formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh sotsialnykh pratsivnykiv [Case Method as an Effective Tool for Problem-Based Developmental Learning in the Formation of Professional Competence of Future Social Workers]. *Zbirnyk naukovykh prats Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Pedahohichni nauky*, 82, 3, 222-229.

19. Bobrakov, S. Osoblyvosti profesiinoi pidhotovky uchyteliv u vyshchychk pedahohichnykh shkolakh Nimechchyny [Features of Professional Training of Teachers in Higher Pedagogical Schools in Germany]. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <<https://www.google.com.ua/url>>.
20. Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly [New Ukrainian School. Conceptual Principles of Reforming Secondary Education], 2016. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20sere dna/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>>.
21. Samoilenko, N. B., 2008. Pidhotovka uchyteliv humanitarnykh dystsyplin do zastosuvannia metodu proiektiv u profesiinii diialnosti [Training of Humanities Teachers to Apply Project Method in Professional Activity]: *avtoreferat dys. kand. ped. nauk: 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinoi osvity, Kyiv, 20*.
22. Nastiina knyha pedahoha [Pedagogue's Handbook], 2006. Posibnyk dlia tykh, khto khoche buty uchytelem-maistrom, upor. Andrieieva V.M., Hryhorash V.V. Kharkiv: Vyd. hrupa «Osнова», 352.
23. Hauser, M., & Kavanagh, S., 2019. Practice-Based Teacher Education. Oxford Research Encyclopedia of Education [Online]. DOI: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264093.013.419>.
24. Huralnyk, N., Rastryhina, A., Sokolova, O., Koloskova, Z., & Voevidko, L., 2023. Self-Development of Future Music Teachers Under Wartime Conditions in Ukraine, Inequality, Informational Warfare, Fakes and Self-Regulation in Education and Upbringing of Youth, Youth Voice Journal, II, 21-31. DOI: <https://10.13140/RG.2.2.30896.02567>.
25. Kenjayeva, D., 2022. Implementation of Practice-Oriented Training as the Basis of Developing Students' Communicative Competence. *International Journal of Human Computing Research*, 4, 11 [Online]. Available at: <<https://researchparks.innovativeacademicjournals.com/index.php/IJHCS/article/view/6103>>.
26. Vula, E., Saqipi, B., Karaj, T., & Mita, N., 2012. Moving Towards Practice-Oriented and Research-Based Teacher Education: Challenges of Kosovo and Albania. *Excellence in Higher Education*, 4, 11. DOI: <https://doi.org/10.5195/ehe.2012.42>.
27. Voevidko, L. M., 2019. Formation of Pedagogical Mastery in Higher Education Applicants Through the Implementation of Subject (Professional) Competencies [Formation of Pedagogical Mastery in Higher Education Applicants Through the Implementation of Subject (Professional) Competencies]. *Pedagogical Education: Theory and Practice: Collection of Scientific Papers*. Kamianets-Podilskyi National University named after Ivan Ohienko; Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, 27 (2-2019). Kamianets-Podilskyi, 167-174. Dostupno: <<http://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/187582>>.